

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

III. Tertia pars verioris sententiæ suadetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

CAPVT III.

Tertia pars-verioris sententia suadetur.

23. **S**cilicet, actionem creatiuam nonnunquam in modo quodam reali inter causam, & effectum medio consistere. Quia eadem numero actio est de se indifferens, vt creatiua, vel generatiua sit: quare si, quod probabilius est, accidentia Eucharistica in quantitate non fuscipiantur de facto, eadem numero productio caloris ante consecrationem hostiæ generatio est, & post eius consecrationem actio creatiua: nimirum, prout producta dependentiæ à subiecto ei actioni abest, aut adest: at actio generatiua, qua ignis verbi gratia calorem producit, in modo reali consistit: igitur etiam actio creatiua caloris ab eius generatione non omnino distincta in modo quodam reali consistit.

24. Pro maioris propositionis luce, & intelligentia præmitto primò; actionem productiuam caloris ad solam caloris entitatem terminari, & hanc solam vi illius extrahi à statu possibilitatis ad statum existentie; vnionem vero caloris, eiusque à subiecto dependentiam alia actione realiter distincta ad statum actualis existentie produci: actio namque nihil aliud est, quam determinatio, vt res existat à suis causis: igitur pro diuersitate existentie, rei que existentis diuersa determinatio, & actio assignatu opus est: at calor existens, eiusque vnio realiter distinguuntur: ergo diuersæ actiones eis respondent: hac ratione, quia calor, & eius vnio realiter differunt, diuersas realiter vbiaciones, & durationes sortiuntur.

25. Præmitto secundò; productionem caloris non habere ex se, quod generatiua, aut creatiua sit, sed potius ab his duabus differentiis præscindere: operosum non est hoc secundum exiis, quæ primò præmissa sunt deducere: nam ea productio solam formam caloris producit: at forma caloris secundum se nec pendet actu, nec independet à subiecto: igitur eius solius productio nec facit eam pendere, nec independere à subiecto; ac proinde nec generatiua, nec creatiua est, nisi aliud ei superueniat.

26. Præmitto tertio; productionem caloris esse generatiuam illius prout coniunctam cum productione vnionis, seu dependentiæ caloris à subiecto; esse verò creatiuam prout coniunctam cum carentia illius dependentiæ: eatenus enim productio caloris est eius generatiua, vel creatiua, quatenus eum dependenter, vel independenter à subiecto producit: at vtrius modo eum producit, prout cum actione productiuam vnionis, seu dependentiæ coniungitur, ab eade superatur. Hæc, quæ præmissimus, & supposuimus ad probationem maioris, hac ratione accommodari possunt: nam productio caloris quod generatiua sit, habet ex consortio actionis, qua eius vnio, seu passio producit: quod verò creatiua sit, ex carentia eius actionis, & vnionis: at productio caloris indifferens est ad huiusmodi consortium, aut carentiam, saltem diuinitus, ac supernaturaliter: igitur vt creatiua, vel generatiua sit, eo ipso indifferens est.

27. Secundo suaderetur idem intentum: quia creatura ad creandum saltem supernaturaliter euehi

potest: at eiusmodi creatio in modo quodam reali formaliter consistit: ergo: maior infra suadebitur: minor probatur, quia talis actio creatiua in effectu creato Angelo verbi gratia non consistit, cum Angelus existere possit absque eo, quod ab aliqua creatura creetur, nec etiam consistit in voluntate Dei, qua videlicet actionem causæ creatæ ne ex parte quidem compleri posse superius tract. 1. c. 1. ostensum manet: reliquum igitur est, vt ea actio creatiua in modo consistat.

Verum contra hanc nostre sententiæ partem obici solet: si actio creatiua consisteret in modo, alicui subiecto inherere, & ab eo in genere causæ materialis dependere deberet: siquidem eiusmodi modus esset in prædicamento accidentis: ergo esset accidentis: cum ergo accidentis esse sit inesse, siue inherere, sanè alicui subiecto necessario inesset, atque inhereret: at nulli subiecto inherere, ab eovè in genere causæ materialis dependere potest: quod enim eius subiectum assignari potest? non enim agens videlicet Deus, cui nihil inherere salua eius immutabilitate potest, vt compertum est: non subiectum inhesionis termini creati, cum eiusmodi subiectum nullum sit: nec tandem ipse terminus creatus, aliàs modus crationis termino suo natura prior, ac posterior esset: prior quidem, eo quod omnis actio terminum suum natura anteuertat; posterior verò, quia ab eo in genere causæ materialis dependet.

Hæc obiectio in nostris principiis facilis solutio est: in primis namque maior argumenti falsa est, vt in Metaphysica ostendam, vbi pariam illam, *accidentis esse est inesse*, à nonnullis Thomistis nullo iure in scholas inuectam esse nullo iure constabit: minor etiam argumenti facile negari potest: subiectum enim cui modus actionis creatiue inherere possit, nec est subiectum inhesionis termini creati, nec ipse terminus creatus, sed agens, quod per eam creat: cum enim actio creatiua non à solo Deo, sed interdum etiam ab agente creato dependeat, idque non solum de possibili, vt aiunt, verum etiam quodammodo de facto, vt cum ignis verbi gratia species Eucharisticas calefacit; sanè actio creatiua agens ali-quod, in quo suscipi, & cui inherere possit, nimirum creaturam suapte natura respicit. Quid autem alij in suis principiis respondere possint, ipsi viderint.

CAPVT IV.

Quæ agentia creare possint?

30. **A**spero primò: Deus optimus Maximus creare potest, & actu plura creauit, & ex nihilo produxit. Hæc assertio contra antiquos Philosophos iam fide sancta est: Genes. 1. *In principio creauit Deus cælum, & terram*: Pauli ad Hebræos 3. *qui omnia creauit, Deus est*, & in Conc. Lateranensi 2. cap. ibi: *Deus dicitur vnium vniversorum principium, creator omnium inuisibilium, & visibilium, & spiritualium & corporalium, qui sua omnipotenti virtute, simul ab initio temporis vtrâque de nihilo condidit creaturam spiritua-lem, & corporalem, Angelicam videlicet, & mundanam.*

Deinde ratione demonstrari eadem assertio potest;